

Úprava boční kaple pro modeletto náhrobku sv. Vojtěcha

Našemu kostelu Arcibiskupství pražské dlouhodobě zapůjčilo sochu – modeletto náhrobku sv. Vojtěcha. Zatím je provizorně položena (nebo spíše odložená) vedle obětního stolu v boční kapli. V létě loňského roku se na nás P. Michal obrátil s prosbou o návrh jejího důstojného umístění. Nakonec jsme došli k řešení, které bylo v únoru 2017 souhlasně přijato pastorační radou a 18. května 2017 schváleno liturgickou komisí Arcibiskupství pražského. V tomto článku bychom Vás s naším návrhem chtěli krátce seznámit.

Historie vlastního sochařského díla je docela pohnutá. Vytvořila je akad. sochařka Karla Vobišová-Žáková (1887–1961), jedna z prvních českých žen-sochařek (jejím dílem je mimo jiné pomník Elišky Krásnohorské na Karlově náměstí). Modeletto je modelem monumentální sochy, s níž autorka zvíťazila v roce 1937 v soutěži na náhrobek sv. Vojtěcha pro katedrálu sv. Víta. K realizaci náhrobku však už kvůli složitým politickým událostem nedošlo.

Plastika je tvořena kompozicí tří postav (ležící umírající sv. Vojtěch je podpírán z jedné strany svým učitelem Radlou a z druhé strany svým bratrem Radimem) a byla určena pro pozorování ze všech stran. Po prvních úvahách a diskusích jsme došli k názoru, že situování plastiky (především pro její malé rozměry a komorní charakter) kamkoliv do hlavní lodi by bylo problematické. Hledali jsme tedy vhodné místo v boční kapli. Z možných variant jsme nakonec zvolili umístění na samostatném podstavci v prostoru presbytáře. Toto řešení si ovšem vyžádalo nově koncipovat celý liturgický prostor tak, aby nepůsobil jako soubor postupně přidaných prvků, ale pokud možno jako sourodý celek.

Navrhujeme zde proto kompozici tří hlavních prvků:

- vyvýšeného modeletta ve formě zmenšené náhrobní tumby vpravo vpředu u okna,
- nového obětního stolu ve formě vodorovné desky v centrální poloze
- a stávajícího svatostánku („oblakového sloupu“) vlevo vzadu.

Podstavec modeletta a nový obětní stůl budou tvořeny dřevěnou truhlářskou konstrukcí. Kromě těchto hlavních prvků bude presbytář doplněn ještě novými sedes a přenosným ambonem (nejsou na vizualizaci).

Aby se prostor kaple vymežil jako skutečná samostatná místnost s maximálním zvukovým oddělením od ostatních provozů kostela, nahrazujeme stávající závěs v čele kaple pevnou sádkartonovou konstrukcí s vloženou zvukovou izolací. Novou stěnu navrhujeme výtvarně pojednat grafickým motivem černých linek na bílém pozadí. Stejný grafický motiv se pak ve zjednodušené podobě opakuje i na podstavci modeletta a podnoží obětního stolu. Vytváří se tak kompoziční jednota všech prvků liturgického prostoru.

Tematicky má černobílá grafika více vrstev. Odkazuje na symboliku Ducha Svatého (Gn 1,2: „... a Boží duch se vznášel nad vodami.“) a má i Svatovojtěšský podtext (voda – plavba sv. Vojtěcha za pohany v Prusku, vstříc mučednické smrti). Navíc alespoň náznakem připomíná vlákna gobelínu výtvarnice Evy Jelínkové, který boční kapli zdobí dnes a ke kterému byl také původně koncipován svatostánek.

Realizace navrhovaných úprav presbytáře boční kaple by měla být hotova k termínu 90. výročí posvěcení kostela v listopadu 2017. Všechny nové prvky jsou navrženy z málo nákladných materiálů a bude je možné případně demontovat během budoucích zásadních změn celkového prostoru kostela sv. Vojtěcha, ve které doufáme a na které se těšíme.

Alena a Jiří Zavadilovi

